

Szerkesztőség
és

kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szenttháromság-tér 3.
Iova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre 8.— K

Félévre 4.— K

Negyedévre 2.— K

vidéken:

Egész évre 9.— K

Félévre 4.50 K

Negyedévre 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.Feltöltő szerkesztő:
BELEZNAV LÁSZLÓ.Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.Szerkesztő és lapfőigazgató:
DARÁNYI FERENC.

A vasutról

— Irta: Szabó János. —

A vasut nagy töke befektetést igénylő üzlet, mely egész céljának annál jobban megfelel, minél nagyobb termelési fogyasztási helyeket kapcsol össze s ennek alapján közgazdasági szempontból célszerűen kihasználja a keresletet a kínálatnál szemben, amelynek folytán jövedelme is hatványozódik. A vasut az árut addig képes szállítani, amíg annak értéke az előállítás és szállítási költségét el nem éri. A vasutnak mint szállító vállalatnak a szállítási költség minél csekélyebb mérvű apasztására kell törekednie, azonban emellett figyelemmel kell viseltetnie jövedelmének fokozására, e célok teremtették meg az áru osztályozását és a vasuti tarifa fokozatosságát, azért is, mert sok az egymással párhuzamosan haladó vasuti vonalának száma, és kevés az ezeket összekötők, mert ezen szolgáltatot leginkább egyes vicinális

vonatok teljesítik. Természetesen a hol ezen vonalak helyesen vannak befektetve úgy az üzemre, mint az általános közgazdasátra, habár magasabb díjszabás mellett, az olcsóbb szállítást eredményezték, de mindamellett költséges jövedelmeznek. Így például az „arad-csanádi“ vasutnál láthatjuk az elért horribilis jövedelmet, mely vasut keresztül szembe a magyar államvasutak hálózatát.

Vicinális vasuti hálózataink közül azok felelnek meg a célnak legjobban, melyek ilykép íptettek meg, vagyis főforgalmi vonalakkal érintkeznek illetve, ilyenek mezszenek át, így rövidebb az utirány s habár kilométerenkint magasabb is a díjtétel, mégis olcsóbb az áruszállítás, de nem kevesebb a befutott kilométerek száma. Láthatjuk ezt a Nógrádmezei vasutnál, ahol Aszód utirány használatik Balassagyarmatra szállításként a hatvani utirány helyett, avagy a nagyvárad-béniényi helyierdekű vasutnál, ahol Békés-Csaba utirány helyett a mátrakörösvölgyi vasutvonalra hasz-

nálatik Gyomán át egyes viszonylatokba s több más vicinális vasutaknál.

Németországban s más nyugoti államokban az összekötő vonalak nagyszáma eredményezi a magasabb tarifát, mindazonáltal, dacára az áruk kevesebb költségbekerülő szállításának az áru értékeit egyáltalán nem csökkenti. Nálunk hosszú az ut, bár csekélyebb a szállítási tarifa, mégis sokba kerül a szállítás s az áru értéke is emelkedik, ami az amugy is túl terhelt fogyasztóközönség hátrányára van. Az alföld érzi némely tekintetben részben hiányát, részben növeli a áru busás értékét például a szén, fa, kő, mely termékek máshelyütt ugyszólván értéktelenek, itt a szállítási költségek miatt nagy értéket képeznek. Különösen a szén nagy értékűnek mondható akkor, midőn termő helyén métermázsánként 1 korona, az alföldön pedig, így többek között Csongrádon ugyanazon mennyiségű és minőségű már 4 korona. Ezen pedig úgy len-

Pünkösdi reggelén.

Én láttam Őt, az Istent, a Szentleiket
Pünkösdi reggelén kiinn, a határban,
Midőn a kelő nap az ég pereméről
Szétnézett izzó arany-sugárzásban.

Én láttam Őt a harmatban csillogni,
Midőn a magasban a dalos kis pascsirták
Reggeli himnuszok az ébredők Urának
Hállát rebegve örömmel elsírták.

Én láttam Őt, mint forró, ilyg fuvalmat,
Lebegni vajadó, zöld mezők fölött;
Lehelletére piros pipacsok nyílnak
S minden gabonaszár das kalaszba szököt.

Én láttam Őt, az Istent, a Szentleiket,
Egy csodás, piros pünkösdi reggelén,
Midőn a harang imádságra kondult
S átreggelt a messze szántóföldeken.

A buzaszem.

Egy hegyzszakodékban találtak a gyermekek valamit mi épen olyan volt, mint egy tyuktojás, a közepén rovátkás volt, a

formája nagyon hasonlított a maghoz. Meglátta ezt egy ember, aki épen arn járt, megvette őt krajezért a gyerekeköt, behozta a városba és mint ritkaságot eladta a cárnak.

A cár összehívta a bölcséket, megparancsolta, hogy kutassák ki, mi lehet az, tojás-e vagy mag? A bölcsék csak gondolkodtak, csak gondolkodtak, de feleletet nem tudtak adni.

Az a valami pedig ott hevert az ablakban. Odarepült egy tyuk, elkezdte kopácsolni és lyukat kopácsolt rajta. Hogy mag most már biztosan tudták, a bölcsék meg is határozták: buzaszem.

A cár elcsodálkozott s megint parancsot adott a bölcséknek, kutassák ki, hol terem ilyen buzaszem? A bölcsék gondolkodtak, gondolkodtak, bujtákja sok könyvet, de semmit sem tudtak kiböngészni. elemezt a cárhoz és így szóltak:

— Feleletet nem adhatunk. Könyveinkben sző sincs ilyen buzaszemről. Meg kell kérdeni a gazdákat, talán fogja tudni valaki, mert hallotta a nép véneitől, hol termelt ilyen buzaszem?

A cár kiadta a parancsot, hogy híjják el a legöregeket gazdák.

Hoztak is egy összakállu, fogatlan kis embert, ki nagy nehezen, két mankón bekokogott.

A cár megmutatta neki a szemet, de az öreg már alig látott, hát félig tapogatta, félig nézte

— Nem mondhatná-e meg nekem öregeim hol terem ilyen buza? — kérdezte a cár. Talán te is vettél valamikor ilyen magot, vagy vettél valaha életedben ilyen buzát?

Az öreg süket volt a fél füle, csak nagynehezen hallotta és fogta fel a kérdést. Így felelt:

— Nem az én földemen sohasem arattam ilyen buzát, sem nem vettem, pénzért sem kaptam sehol. Ha vetik a buzát, mindig rendes szemű volt. Meg kell kérdeznem az öregeimet, az talán megmondja, hol terem az ilyen buza?

A cár maga elé hívatta az öreg ember atyját.

Előkeresték és vitték a cárhoz. Egy

ne segítve, ha minél több átszelő vonalak alkalmaztatának, mi által eléretnek a kisebb utirány s így az egyes áruk olcsóbb szállítása s ez által annak olcsóbb beszerezhetése, anélkül, hogy a szállító vasutizemet fenntartó jövedelmében csönkítva lenne.

Fontos azon körülmény is, hogy nálunk egy körponta befutó vonalak állomása a forgalmi akadályoktól, melyeket ártorlódások idéznek elő, mentesítve legyenek, mert ezek csökkentik az áruk képződő árát s ennek kárát valjára a termelő s a fogyasztóközönség, a hosszú szállítás miatt hány üzem szünetel, mert nincs anyag s a fentemlített torlódás következtében nem néhez az áru, ezen késedelmes hosszadalmas számítás az áru jóságára s minőségére is káros hatása lehet s ebből anyagi károk is háramolhatnak úgy a fogyasztó, mint a termelőközönségre. Ezen akadályok és okok legyözése és az áru torlódás megakadályozása miatt gondolnunk kell egy helyes irányu, első sorban a jászág érdekelt előmozdító vasutvonal felépítésére. Az alföld vasutí paralell vonalát úgy nevezett gőcpontokba futnak be, egyik ilyen elég nagy gőcpont Szolnok, ahol jó közepes áruszállításnál már a torlódásokkal kell küzdeni, ezen torlódási zavarok megszüntethetők lennének a Tisza-duna közötti területnek a felvidék valamely állomásával mint gőcponttal leendő közvetlen összekötése által, erre nézve a jászberény-nagykátacsegi utirány volna a legmegfelelőbb, mely tervek szerinti hálózat

ellen sem az államvasutaknak sem a törvényhozásnak nem lehetne kifogása, mert elhárítaná a forgalmi akadályokat s biztosíthatná a Tisza balpartján elfutó vasúthálózat akadálytalan forgalmát; csökkentené annak áru torlódását, egyszóval a szállítás megoszlódnék s azon vonal feltélen legrövidebb összeköttetést eredményezze a felvidékkel, továbbá oly vidéket kötne össze, amely nélkülözzi az államnak felnyújtandó segítségét, a haladásnak egyik kulcsát s amely méltó a haladásra: például Tápióbecke, Tápiószentmárton stb.

Nem az önos érdek vezérel bennünket, miként nem vezérelt a jászapáti-hevesi vasutvonal irányzatának előterjesztésénél, hanem igen is vezet bennünket azon tudat, hogy a tőzsgyökeres magyar nép érdekét szolgáló intézmény létesítésével a jobb sorsra érdemes népünk termékeinek értékesítését s szükségletei beszerzését minél hathatósabban előmozdíthatjuk. Fogjunk tehát újból ezen eszme megvalósításához más uton, más alapon. Hogy minő szállítási biztosítékot nyújthat a jászberény-nagykátacsegi utirányzat, folytatni fogom.

Megyei és városi ügyek.

Kinevezés a vármegye főispánja dr. Balogh Károly közigazgatási joggyakornokot a tiszai alsó járás szolgabírója mellé tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

A korcsmák rendszabályozása. A közel multban a vár megyék törvényhatóságai tudvalegőleg behatárolták

— Ez az!

— Mond csak nagyapó, mikor termett ilyen buza és hol?

— Mindenütt az én időmben, — válaszolt az öreg — ilyen buzából süntintek akkor kenyert. Egy más búnnel tartottuk pézért adni vagy venni a kenyeret, a péznek hire sem volt, de kenyér, az volt elég.

— Két kérdésre felelj nekem most, szolt a cár. Először is hogy van az, hogy most már nem terem ilyen buza? Másodszor pedig, hogy lehet az, hogy az unokád már két mankón jár, a fiad egyen, te pedig mankó nélkül vigan jársz, a fogad mind meg van a szemed fénylik, mint egy fiatal emberé, a hangod erős?

— Először is azért nem terem most ilyen buza, mert az emberek nem elégznek meg a magukéval, kivánják a másét is. Másodszor pedig az emberek nem élnek úgy, mint ezelőtt. Nem szeretik az ismét, lépten-nyomon megbántják, sőt káromolják.

Tolsztoy Leo után: dr. Bodnár Virgil.

a korcsmák és mulatóhelyek vasárnapi szünetével fletve megrendszabályozásával. A korcsmáknak vasárnapi bezárásán vonatkozó határozatok és feliratok sorsáról alig tudunk még valamit. Ez a mozgalom azonban több város helyesen gondoskodó kormányzatának impulzust adott arra nézve, hogy e tekintetben saját hatáskörében intézkedjék. Már tudunk városokat megység közelségben is ahol a korcsmák és mulatóhelyek szigorubb megrendszabályozása tekintetében helyes tervek terjesztettek elő. Az emberiség de leginkább a munkás osztály érdekében történő ezen intézkedés követése nem volna felesleges Jászberényben sem, ahol a legtöbb kihágási, gyilkossági eset a korcsmázás miatt fordul elő. Mikor városunk hatósága több rendbeli utjást és haladási terv keresztültvitelében fáradoz tekintsen ezen szükséges népiélet és erkölcs javítását célzó kuralményre és alkosson a réginel helyesebb szabályrendelet tervezetet. Erre nézve hozzávetőleges ajánlatunk volna, hogy alkottassék a korcsmák és mulatóhelyek megrendszabályozásáról szigorú szabályrendelet, mely szerint szombat estétől hető reggelig mindenféle italrész bezárazsék. A tiltott szerencsejáték megakadályozása céljából beszűntendők volna a szeparé-rendszerek. Beszűntethető a tervezet továbbá a kasszinók éjszakai alkalmazását és szigorú intézkedést tartalmazna a szállodai szobaasszonyok és szobabéniyek folytonos ellenőrzését stb. Az eszményi állapot természetesen az volna, ha törvényi szabályozást nyernének e kérdések.

A második kapitányi állás. A helyes polgármester és rendőrkapitány ismeretes előterjesztéséhez képest a keddi rendes közgyűlés tárgya lesz a bizottság javaslata az alkaptányi állás szervezése tárgyában. Ezen bizottság javaslata szerint szükséges az alkaptányi állás szervezése mely a tervezet szerint megfelelő kvalifikációhoz köve 1920 korona évi fizetés és 300 korona takaré javadalmazással lenne ellátva. Valamint hogy közrendészetünk javítása érdekében szükségesnek tarthatjuk az új rendőrhivatalnok állás kressálás, akként nem tarjuk megfelelő javadalmazásnak a tervezetben egy megállapított fizetésit akkor amidőn a független működésre utalt alkaptányi állás önálló jogkörrel — mint értesültünk — jó kvalifikációhoz kötetnek. A rendőrkapitányi dotáció sem megfelelő javadalmazás a mai keretben s legkevésbébe sem biztosíthatja a nagyon is exponált hivatali állás szükségese tekintélyét. Ha már ujlikunk, hát minden tekintetben mozaik formáknak megfelelően kell a jövőre nézve ezen új állás berendezését illetőleg intézkedni.

A városház kibővítési munkálatainak vállalása adására nézve szerdán tartották meg a nyilvános érteletet a város székháza tanácsstermben, mely alkalommal a városok az kibővítést célzó nagyobb szabású építkezésre nézve beérkezett zárt ajánlatok felbontásakor Szabó Fekete János helybeli építési vállalkozó ajánlata volt a legelőnyösebb összegben kidültva. A beadott ajánlatok végérvényes elfogadását illetőleg a közgyűlés fog határozni.

mankón jött. Megmutatták neki a magot. Az öreg nézte, szemre még jó volt.

— Nem tudod öregem, — kérdezte a cár, — hol terem az ilyen buzazsem? Ilyet szokták te vetni a földbe, vagy vetél valamikor ilyen nagyszemű buzát?

Egy kicsit nagyot hallott az öreg, de megsemm volt olyan süket, mint a fia.

— Nem — válaszolt — nem is vettem, nem is vásároltam ilyet soha, mert még az én fiatal koromban nem is ismerük a pézért. A maga kenyerét ette mindenki, a szükségben pedig megosztottuk egymással. Hogy holtermett ez a mag, nem tudom. A mi buzánk is nagyob volt, jobban is fizetett, mint a mostani, de ilyen nagyszeműt még én sem láttam, hallottam valamikor apámtól, hogy a föld egykor jobban termett, majd megkérdezem őt is.

Utána küldtek az apjának. Belepett egy aggyastán könnyen, mankó nélkül, szemre fénylett, szinte beszélt. Okával-fokával megnézte a buzazsemet.

— Jaj be régen nem láttam ilyet, kiáltozt örömmel.

Leharapott belőle egy kis darabot, kóstolgatta, aztán így szolt:

A jász-törvényszék ügye. A Jászberényben létesítendő, quasi e város életkérdéseket minősített törvényszék ügye — mint jó forrásból értesültünk — már a közel jövőben düllore jut. Az igazságügyi miniszter az újonnan szervezendő törvényszékek sorában — megbízható hír szerint — Jászberény város jogegyénét a törvényszék visszaszerzésére nézve nem hagyja figyelmen kívül, vagyis — mint mindig, ugy most is — teljes biztonossággal állíthatjuk, hogy Jászberény az igazságügyminiszter ide vonatkozó javaslatában a többi között bennfoglalatik. Kérdésköz vannak ma is, de minékünk ma sem kevesebb a reményünk arra, hogy Jászberény város közönségének ebbeli vágya csakugyan teljesüljön.

A szabadkőművesség.

— Iria Farkas Ákos —

Sok szó esett mostanában a parlamentben és egyebütt a szabadkőművességről. Az a vita, mely legközelebb lefolyt, nagy hullámokat vert fel a magyar közéletben; a vita során ugyanis szóba került az ő titkos munkájuk is. Sokaknak, kiknek nem tudomásuk az ő veszedelmes aknamunkájukról vagy nem akartak arról tudomást venni, nagy meglepetést hozott. Csak most jöttek tudatára annak a fenyegető veszélynek, melybe a szabadkőművesség sodorná vallásunkat, egyházunkat, sőt nemzeti államunkat is.

Hárman voltak akik magukra vállalták a felvilágosítás munkáját a megdöntöhetetlen logikával, fényes bizonyítással mutatták rá erre az országos veszedelmre: Pólyányi Géza ő már április hó folyamán szóba hozta a szabadkőművesek nek a féltelen hatalomgyárat; Haller István de különösen Huszár Károly aki nemcsak a parlamentben, de azonkívül is mindent elkövet, hogy népünk a fenyegető veszélynek tudatára jöjjön. Előrelátással mutatták rá arra a veszedelmre, melybe a szabadkőművesség állatmos aknamunkája sodorná a nemzetet. Kimutatták, hogy ennek a „jótékony” egyesületnek célja kiirtani minden vallást és felforgatni minden keresztény államot. Kimutatták, hogy elcélzásuk nem akarnak alkoni csak rombolni; megszüntetni mindent ami a multban gyökerezik, ami a keresztény magyarság életét szent.

Ismerjük meg mi is a veszélyt teljes nagyságában, hogy annál könnyeb legyen a védekezés munkája. Nézzük tehát a szabadkőművesség eredetét, fejlődését és célját továbbá magyarországi szereplését, titkos munkáját, s végre mik a mi legstrebősebb teendők, ha sikeresen akarunk ellenük védekezni?

I. A szabadkőművesség eredete és célja.

A szabadkőművesség Angliából indult ki. Londonban az 1717. évben a deisták istentagadó társasága a négy

hatalmasnak indult kőművescéhet egyesítette s annak céljává a szellemi munkát, a szellemi építést és a jótékonyág gyakorlását tette. Már tudniillik ezek szolgálták például titkos terveiknek melyek a trón és oltár ellen irányultak s melyeket csak a beavatottak ismertek, annyira titkolóztak, annyira titkos szertartással, hőkusz-pókuszszel vettek körül magukat. Ekkor tájban kezdtek őket szabadkőműveseknek (angolul free mason) nevezni.

Hazánkba az 1780 év táján jutott be az első „páholty” — Brassóban alapították, 1785-ig tízenöt páholy keletkezett. A páholtyok azonban a forradalmi törekvések tanyává lettek, ami a dolog természetéből következtek. Ennek az lett az eredménye, hogy 1785-ben tízet betiltottak, a főbbi ötöt 1795-ben szintén; bár olyan kiváló emberek voltak a tagjai között mint Kazinczy. Csak 1867. után kezdettek ismét életre kelni s a mai napig már 75 páholy keletkezett. Legnagyobb a budapesti Könyves Kalmán, 302 taggal, legkisebb a petrócsényi Zsilvölgy, 10 taggal. Vármegyék székelyhelyn, Szolnokon is van; az Alföld, 38 taggal. Ezek „boldogítják hazánkat.

Bármennyire is titkolóztak ezáltal romboló szándékaikat több nemlehet. Egyre világosabban láthatjuk: céljuk kiirtani minden vallást és felforgatni a keresztény államokat. Bár magyarországi alkotmány könyvként szerint (2.pont) céljuk... a közérkösség művelődés és felebaráti szeretet terjesztése és a jótékonyág gyakorlása! Ez azonban csak arra való, hogy aki nem szeret gondolkozni ne lásson tisztán. Hiszen van már köztük egy irányzat mely az alamszra osztogatást feleslegesnek mondja. Már ugy sem hinnék el. Alapszabályuk eltiltják őket a politizálástól, de nekik arra való az alapszabályok hogy legyen mi megcsinálni. Hiszen innen indul ki minden békebontó törekvés! kereszténytelen házassági törvények a szekularizáció, a felekezet nélküli oktatás — mind a testvérek találmánya.

Jövöre majd bővebben tárgyaljuk céljaikat és magyarországi szereplésüket.

Tanitógyűlés

— A Jász Ujság tudósítójától. —

Jákóhatma, jun. 1.

A jászorsági róm. kat. tanítószék járás-köre csütörtökön tartotta évi rendes gyűlést Jákóhatmán Bárdos Pál esperes-plebános elnöklése alatt, ugyszintén a jászberényi áll. tanító Egrí György elnöklete mellett. Bárdos elnök magasszónyálusa előlki megnyitotta a szabadgondolkodó tanítószék „Uj Korszak”-os támadásait, csábításait, romboló, de soha nem építő aknamunkáit leplezte le s erőlesen visszautasította az erkölcsielleneséget, hitfénytészt, zavart és bünt terjesztő szemfényvesztést, amelynek utvesztőin a kat. tanítószék nem haladhat, hanem muljának, minden verseyenven felül álló intelligenciájának és számbebi tulságának tudatában nemesen és kitartással halad az ország reményeinek ne-

velésében azon az ősi uton, mely a keresztény Magyarország kialakítását tűzte ki célpontul. — Az őriási lelkesedéssel és tappsal fogadott beszéd után a derék jászországi tanítélet ismertető s alapos tanulmányra való jelentése alapján igen helyesen határozott a közgyűlés arra nézve, hogy „Tanítóok Országos Szövetsége” c. egyesületbe nem lép be, mert érdekeiket harcolni, érzeimelnék orvoslásáért küzdeni a kat. tanítószék ügyét eredményesebben, nemesebben szolgáló Orsz. Katolikus Tanügyi Tanács kebelében sokkal jobban lehet, mint a gombamódon szaporodó s sokszor gyanus szándékú újabb egyesületekben, melyek nagybörzést a nevelés és tanítás szent ügyének újabb alapot akarnak vetni, mást, mint ami vetetett: a keresztény vallásérkösség nevelést. Pályamunkák bírálatá, jutalmazása, újabb tételek kidzítése, jelentések, beszámolások s a fölmenő rendszerről megindult előzetes, higgadt vitatkozás után a példásan szép rendben, komoly méltóságban s magas nyíron megtartott tanácskozás a déli óráknak ért véget.

Délben a tanácskozás után nagybörzababú társaságba volt egyik ottani vendégében.

A X. Katolikus Naggyűlés évkönyve.

Az 1910. novmber havában lefolyt naggyűlés működését ismertető könyv I. füzetét most adta ki az országos katolikus szövetség, mint a naggyűlési rendezője. A 215 oldalra terjedő füzet a nyilvános ülések és a szakosztályi tárgyalások eredményeiről ad számot, már terjedelmével is igazolva azt a nagy arányú és változatos működést, mit a magyarországi katolikus X. naggyűlés kifejtett.

Az évkönyv közli, Széchenyi Emil gróf elnök nagybörzababú megnyitó beszédét mely a gyűlésnek jelentőségét mint a Szövetség hivatásos működését fejtegette; továbbá benn foglaltatnak Csernoch János érseknek a királyról, s Somssich Béla grófnak a pápa tekintélyéről mondott főnyemre méltó inenni szónoklatát.

A II. nyilvános ülésen: tárgyatny Vay Péter gróf ap. protonotáriusnak a vándor munkámmissziókról, Giesswein Sándor érprelatusnak az autonómia aktuális kérdéséről és Prohászka Ottokár püspöknek a hitetlen világ utzái Krisztushoz” czímen mondott beszédét adták, érdekesen fejtegetve témájukat, domborították ki a kérdések jelentőségét.

Nagy hatású beszédek hangzottak el az utolsó ülésen, melyen Krüger Aladár dr. káptalani ügyész a szekularizációról, Buttykay Antal ferencrendi házfőnök a sajtóról szólott. végezetül pedig Miálith Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök nagy hatású záróbeszédében változa a naggyűlés munkájának fontosságát.

A három irányú — hitbizalmi — és karitatív, közművelődési szociális — szakosztályi tárgyaláson ugy a hitelet, mint

a jótékonyág körébe vágó kérdéseket, továbbá a nevelési és általános művelődési ügyeket, végül pedig a szociális tárgyú témákat minden alkalommal magas nívón álló előadásokkal terjesztették elő és szakszerű viták után emeltek nagygyűlési határozatokká.

Az Országos Katolikus Szövetség, mint a határozatok végrehajtója, a gyűlés óta lefelé öt alatt keλλőképpen igyekezett azoknak érvényi szerezni s már eddig is több irányban sikerült a nagygyűlés által céltól eredményeket elérnie.

Legközelebb hagyja el a saját a lí-fűzet, mely a kapcsolatosan tartott országgyűlési ülésekön fog teljes képet nyújtani s azonkívül egy hazai mint a külföldi lapok elhangzott véleményeiről összefoglaló képet adni.

Az évköny a Szövetség haviavatos helyiségében (IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső 1. emelet 8. szám alatt) 2 koronáért kapható.

ÚJDONSÁGOK.

— A mai pünkösdi ünnepek alkalmából kedves dolgozóztársainknak és tisztelt olvasóinknak boldogságot és megelégedést kívánunk.

— **Pünkösdi ünnepe.** Ma- és holnap a keresztény világ egy szép ünnepeit áll: pünkösdi ünnepeit. Azt ünnepejük a napot, hogy a Szentlélek Uristen tüzesnyelvek alakjában leszállott az apostolokra. Ezen égi Lélek úgy megvilágította értelmüket, hogy a világ minden tudósait felülmúlták; úgy felbátorította szívüket, hogy Jézusért a vallásért — elterjesztéséért eiszantsággal mentek, mindezt s szenvedték el a vértanú halált. — E szent kegyelméért zeng a hívők ajtatos éneke: Jöj el Szentlélek Isten.

— **Alakuló értekezlet.** A jászberényben létesítendő tejszövetkezet alakulása vonatkozó előkészítő értekezlet — nem mint múlt számunkban írtuk: délután 4 órákor — hanem ma vasárnap délelőtt 11 órákor fog megtartani. Ezen értekezlet fogja azután elhatározni az alakulás megtartásának határidejét is.

— **Sindalás.** Az egri biboros előtt által kivézet vizsgalóbizottság elött szerdán és csütörtökön tettek le Egerben jó eredménnyel Darányi Ferenc helybeli káplán, lapunk szerkesztője, Drával János járási asszisztens káplán, dolgozó társunk Czabay Ferenc járásasszisztensgyörgyi és Demján Ákos járási asszisztenskedés a plebánosi vizsgát. Gratulálunk!

— **Tízéves találkozó.** Dr. Tarnay Tibor és Dr. Terenyi János helybeli ügyvédek fővárosi lapokban közölt felhívása szerint a jászberényi kir. főgimnáziumban az 1900-1901 tanévben érettségizők 10 éves találkozókat a hó 29 Péter-Pál napján fogják Jászberényben megtartani.

— **Érettségi.** Két napi vizdás után tegnap fejezték be a helybeli kir. főgimnázium 8-ik osztályos tanulói az érettségi vizsgálatot. Az érettségi vizsgalóbizottság elnöke: Himpfner Béla fővárosi kir. főgimnázium igazgató volt az érettségi eredménye megképezően szép és teljesező közöl a hirdető közértesítőjökön. Tanoktatási módosításra. A számszerint 16 érettségiző közül három lett prematuros és így tovább mint a 16 jó eredménnyel végezte be a

gimnáziumi iskolákat. Ez megnyugtató és örövendes.

— **Szabadkőművészet.** Lapunk mai számában e címen legújabb munkatársunk Farkas Ákos (Szolnok) által megkezdett tanulmányos és érdekes cikksorozatot ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— A roz emésztés sokszor a szív működését is megzavarja. Menyi kint és menyi aggodalmat okoz a rossz emésztés! Azáltal, hogy a vérkeringést, akadályozza és a testet felesleges, mérges anyagokkal telerbíti, befolyászik gyakorlat a szív működésére, mielőtt zsevszórulás, szívbetegség, és más hasonló jelzések származnak. Sok szabálytalanság a szervezetben csakis a hiányos emésztésre vezetett vissza.

Mindenzen jelenségekkel közönyös állhatunk szembe, mert ezeket könnyű szerrel meg lehet szüntetni, ha reggelenni 1/2 esztelig 1 boroshárhányi természetes Ferenc József-keserűvizet iszunk. Ez a piratlon gyógyítva a testet a felhalmozódott mérges anyagoktól alaposan megszabadítja, a vér keringés ismét szabályossá lesz és nemcsak a szívbetegség fog megszűnni, hanem más kétféle bajok is.

Bármily különbözők is a szenvedések, kevés megelégedésre alkotott a természet olyan tökéletes gyógyszer, mint a milyen az igazi Ferenc József keserűviz képez. Kérjük a fűszerkereskedésekben és gyogytárakban határozottan valódi Ferenc József keserűvizet és ne fogadjunk el semilyen más csekélyértékű terméket.

— **Hitszónokválasztás.** A helybeli izraelita hitszónok képviselőtestülete vasárnap tartott ülésében nagy szótöbbséggel három pályázó közül Dr. Kálmán Odón kuszintartomány születési fővárosi hitoktatót választotta meg hitszónok, illetve hitoktatót. Az itt javadalmazással, lélekszá állás 3000 korona évi javadalmazással és természetbeni lakással van egybeteve.

— **Gyermekek otátsára** vonatkozólag lapunk múlt számában írt sorok helyteigazítására közöljük a másodszori értesítést nézve, hogy a közönség nagyvagy az V. VI. VII és VIII kerületek csecsemők otátsá a t fölorok nem mint írva volt e hó 11-én vasárnap, hanem 9-én pnteken hogy a VI-ik kerületi Sörház melletti iskolában végezzin.

— **Táncviszga.** Mint lapunk múlt számában érintettük a helybeli érseki leánynevelő intézetben Toth Károlyt a berlini tánc akadémián nemzetközi táncművészi oktatás nyert jeles képességgel táncművészi táncművelő tanítványok vizsgálatára szerdán délután tartartott meg nagyszámú etekelő közönség jelenlétében, amely — dicséretre a mestertnek — remekül sikerült. Elsőben Polonaise francia iskola szerenita volt a növendékek ünnepes felvonulása 2. Exceris (falpárgakörletök) 3. Társas és szalon táncok bemutatása, melyet egy francia „la Finali” lejezett be. Ezután következett a külön táncok csoportja a haladó növendékekkel, majd a kőrmagyar nemzeti táncot lejezték győnyörömmel és plasztikusan. Kedves és ügyes volt a Nagy Bózsike magyar solója. Ezután az ugynevezett Diabolo-Boston-táncolta 10 nagyobb leány. „Fecher Gavotte” lejezték kedvesen Eördőgh István és Muboray Bianci; Kimagasló száma volt a bemutatónak a „Gavotte-boston” plasztikai tánc-duett, mit a mesterrel Muboray Bianci táncolt finom graciózussal. Végül a fálvöl tánc és az összes növendékek Polonaise táncát után volt egy festői tánc tábla A jelen volt közönség nagyetszessel kísérte a remek produkciókat és dicsérettel adozott a mester iránt, akinek

szakmabeli ügyességéről és előkelőségéről a berlini országos előkelő nagyalpok kitüntető dícsérettel emleztettek meg a legutóbbi nemzetközi akadémia alkalmából.

— **Nőgyógyi multság.** A helybeli jótékony nőgyógyestül — mint értesültünk — a nyár folyamán egy nagyobb szabású nyári mulatságot fog rendezni. A nőgyógyestül által két évvel ezelőtt rendezett nyári multság minden tekintetben való kíváló és jeles sikere után ezen tervről is a legjobbakat tennelhetjük.

— **A honvédek éjjeli gyakorlatára.** Pntéken a délutáni órákban a honvéd helyőrség összes legénysége teljes tábori felszereléssel kivonult a pusztamostori határra, ahol éjjeli gyakorlatozás céljából táboroztak le. Egy egész éjszakai táborozás és harcias gyakorlat után szombaton, tegnap a délelőtti órákban jöttek vissza jászberénybe.

— **Ünnepi istentiszteletek rendje.** Vasárnap: d. e. 9 órakor ünnepi szentbeszédet melyet Erdős András plebánus mond, utána körmenet az Oltárszentséggel, majd ünneppéyes nagy mise, melyet szentén a plebánus vezet leány segédlettel. — D. u. 10. 7-kor Szentségbetétel. — Hétfőn: d. e. 9 órakor szent mise, utána szentbeszédet tart Lukács Ferenc kezele káplán. D. u. 6 órakor körmenet az Oltárszentséggel, melyvel a szentségimádás befejezett nyér.

— **Szentségimádás.** A főtemplomban az ünnepek alatt két napon keresztül nyilvános szentségimádás lesz. Vasárnap reggel 6 órakor az Oltárszentség kitétel; imádsárra egész estig. Hétfőn szentén, mikor is este 6 órakor nagy körmenet után a Szentség betételik.

— **Árad a Tarna.** A napokban mindenféle az egész országban volt nagy-észtén alkalmából kicsi folyókák nagyon megáradtak. A necsői ártár szelő Tarna az eső után egy 24 óra alatt két méter magasban áradt meg. A több részén elöntötte a tanya fölkeket s legelőket. A Zagyva árjának emelkedése az ideig egy méterten föl van a meder szélesebb vízterén.

— **A papisták.** A „Tiszavideki Ujság” szolnoki lapjárának közt a következő érdekes kis híreskelt: „Az Ujság” vasárnapj számában nagy cikkben számolt be Medgyesi László párhalmisztársáról. El nem mulasztatható, hogy a felekezeti gyűlésének kifejezett ve adjaon e híradásnak. A „papisták” elbízis mindent — írja — még azt is, hogy a hamis pénz is finom pénz. Felsőrel egy sereg karcagi polgár, akiket Medgyesi László besapott, akik az „Ujság” szerint papisták pedig itáán 6 is jöt tudja, hogy azok jóvávaló kármisták. Mindegy de azért a papisták csap egyet.” Irodalmi kenyér az kollektá Ne haragudjék érte.

— **Éskövöl.** Kármán István a helybeli központi kar kör eljárója kedden vette oltárköz arát Dudas Julisák a plebánia templomban.

— **Villamos színház.** A városligetbeni újrá villamos színházban a mult vasárnap orrási számú közönség élvezte a szép és sikerült előadásokat. Ma és holnap a ligetben igen érdekes és gazdag műsorra mozi előadások lesznek.

— **Országos vásár.** Jászárokszállás közönség az országos vásár t. hó 11-én, vasárnap fog megtartani, melyre veszenetes helyről mindenféle árut felhajtható.

Videki rövid hírek.

— **Tűzoltó kongresszus.** Pünkösöd másnapján Veszprémben megtartandó ideji tűzoltókongresszus megynék és a szomszedszeds megyék helységeiből az önkéntes

tüztöltőtestelek képviselve lesznek. Szegény Jászberény és a járság ilyenekben nem vehet — sajnos — részt.

— **Patronázs-alkutás.** Eger városában a héten alakították meg az izraelita patronázs-egyesületet, mely alakuló gyűlésen Székely Ferenc udvari tanácsos az orsz. izr. patronázs-egyesület élnöke is jelen volt.

— **Uj üzletvezetőség.** Mint Szolnokból értesültünk Szabadka város legközelebbi máj. üzletvezetőségét fog nyerni. Szolnok városa is igényelje azt, de erőll még semmi hír sincs.

— **Ügetőverseny.** A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Urköcsösök szövetsége f. hó 9- és 10-én távhajtat és ügetőversenyt rendez. Az erre alakult igazgató-ság a következők: elnök Kövér János, tagok: dr. Horthy Szabolcs, Baghy Beta, Köhner Villy, gróf Szapáry György és Lippich István titkár. Nevezések már megváltak.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Félix Antal a szolnoki kir. törvényszék élnöke a múlt napokban tartott a kárcági kir. járásbíró-ságnál fizetes hivatalvizsgálatot.

— **Hirtelen halál.** Dekány Kálmán a kárcági fiatal gazda az ottani városban udvarán hirtelen rosszul lett és pár perc alatt szívzérhűdés következtében meghalt.

— **Rablógyilkosság.** Gyöngyös solymoson a múlt napokban öv. Nyilas Jánosné 83 éves gazdaasszonyt megfogytatták és kirabolták. A csendőrség nyomozza a rablógyilkosokat.

— **Járásbíróági palota** építését tervezték Hatvan városban, most azonban a jelenlegi bizottsági épület bérházának tulajdonosa báró Hatvani Sándor az épületet emeletes palotává alakítja át, így talán a község építési terve elmarad.

— **Sírkő ára.** Gyöző Lipót kunhegyesi sírkőkereskedő elküldte segédjét Kocsis Imrét Kunmadarasra egy sírkövet felállítani. A hűtlen segéd a sírkő árát 320 koronát ott felvette és nyomban el is mulatta. Elfogták.

— **Gyászír.** Csekey István Szolnok város általánosan szeretett és nagybecsült

derék református lelkésze meghalt 51 éves korában. Temetése szerdán délután volt örösi részvét mellett.

H A OLCSON és jó sikerrel akar hirdettetni, forduljon a Jász-Ujsághoz

12-14 éves fiu

Kisujtságot hordani azonnal felvéteit jó fizetéssel Pesti Péter könyvnyomdájában.

Eladó ház.

Zoltán-utca 12 szám alatti volt Zeitlinger-féle házamat eladom,

Klein Adolf.

Mész

Igen tisztelt bortermező urak! Van szerencsém becses tudomásokra adni, hogy nálam a **legjobb permetezni való meszet** lehet kapni fehér és kömentes a legolcsóbb árban.

Becsés pártfogásukat kérem tiszteltelt Donáth József.

Szöke Gyula

kerékpár- és varrógépgyűnök

JÁSZBERÉNY.
I. Csóka u. 5 sz.

UjLap Keresztény napilap.
Hétköznaponkénti szám ára 2 f.
Vasárnaponkénti szám ára 4 f.
Házhöz hordva egy óra 60 fillér.

Szülők figyelmébe!

Frankfurti tanár: Dr. Schöpfler s kitünő uj gyógyszerze, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ.-BAN SAUERKALK) segít gyermekek fogzásánál, szivgörcsnél, angolkóránál, csontbetegségeknel, sápkóránál. Satnya gyermekek rövid idő a CALCARIN-tól megerősödnek, gyermekes nők csont-, fogtájalmat, fogpusztulása azonnal megszünik.

Főraktár: **Szokmál Jenő**
gyógyszerésznél
UJSZÁSZ.

Kapható minden helyiell gyógyszerésztárbán.

Kóczian Kálmán

fűszer- és csemegeüzlete
Jászberényben, a nagytemplommal szemben. ::

Nyári idény alatt üzletemben kaphatók:

vanília, csokoládé és mogyoró-töltékekkel lepénykék, fagyalt-feltálatásnál nélkülözhetetlen.

Több nagyságban

karlszbádi ostyák

melyeknek használatával könnyen a legiztetesebb **torták** előállíthatók.

Legkedveltebb

gyermek-tápszerek

Nestlé-féle gyermektáplisz, tápiaka, zabdara,

gyermek-kétszersültek

valamint

karlszbádi kétszersültek.

Állandóan jégbehűtött, gyári töltésű barna valamint világos

SÖR

kapható. Minden hétfőn friss hentesáruk.

Rölkönlegességek:

Kointró francia : egészségi :

likőr,

szarvasgomba pástetomokhoz

Kitünő

baracklevár (szavaftolt tiszta).

Eladó

egy jóminőségű alig használt
csizmadia tűzőgép II. kerület,
Szarka-utca 21. számú házában.

Udvari sör!

Udvari sör!

Legkifünőbb gyárt-
mány a hazai sör-
rök között. Kapha-
tó állandóan, fris-
: sen csapolva a :

Lehel-
szállodában.

Udvari sör!

MAGYAR BREVARIUM.

Egyházi zsolozsma a Bold. Szt. az a-
postolok, vértanúk, hívottok és szűzek
Emlépre és a halottak emlékére.

A szent zsolozsma az Egyháznak leg-
szűkebb és legfontosabb imádsága, melyet a
legutóbbiak szentek szerzetek a melyet
semmiféle költészet felállításai nem tudott.
Tizenhét évszázad óta a szent zsolozsma-
ban hallott szerzetesek legfőbb örömeiket és
sok szent mondja, hogy a zsolozsma vég-
zések az angyalok is voltak imádkoztak,
mivel ez a kat. Egyház hivatalos, köte-
nkedés kezdett óta. E kötetben, hím-
szerek, szent beszédek és értelmezések magyar
nyelven most jelennek meg. Megrendelhető
5 koronáért „A Kereszt” kiadóhivatalában
Budapest, III. kerület, Nád-utca 1. szám.

Lapelárusítók sürgösen
kerestetnek **PESTI PÉTER**
könyvnyomdájában.

A kat. Sajtóegyesület levélzáró-bélyegeinek

új sorozata

már megjelent és kapható!
12 különféle kép!

4 színváltozat!

Megrendelhetők: a Kat. Sajtó-
egyesület központi irodájában:

Budapest, Fuvencs-tere 7.
V. lépcső, I. emelet.

1 ív (120 db) ára 2.40 K. 1 db 2 fill.

A legkisebb mennyiség, melyet
postán bérmentve küldenek, fél
N (60 db) ára 1.20 K.

Rendeljen belőlük utalványra és
jelezzé, hogy levélzáró-bélyeget
kíván!

A pénz előre beküldendő!

Hitel nincs! Hitel nincs!

Vásárolja és terjeszté e

bélyegeket!

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. sajtó
sajtót és járnyu irodalmat föl-
lénteni, versenyképes tenni és a
legszelebb körben elterjesz-
teni. E végből szellemi és anyagi
erőket mozgósít, a kat. tár-
sadalmat szervezi és egy nagy
sajtónapló létesítésére törekszik.

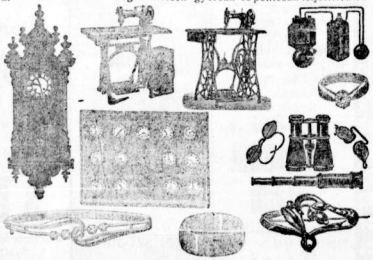
Tagja lehet minden keresztény
férfi vagy nő — a rendes tag
féleventként legalább 1 K (vagyis
egész évre 2 K) tagdíjat fizet. —
A jötevő tagok sorába tartozik
aki évenként legalább 10 koro-
nával járul az egyesület céljai-
hoz. — Alapító tagként szere-
pel az, aki egyszerre (vagy
részletekben 2 éven belül) leg-
alább 200 koronát áldoz a ma-
gasztos célra. — Disztag címe
illeti meg azt, aki legalább 1000
K összegget adományoz a sajtó-
alap javára.

Központi iroda:

Budapest,

Fuvencs-tere 7. V. lépcs. I. em.

„**PAFF**“ varrógép villanyerőre!!! Legelső és legártósabb a
világban. Örökéket 3 fillért fogyaszt óránál munkaképes-
ség mellett Többet dolgozik, mint 10 más fajta varró
gép. Bizonyított dolog és ami fő, minden fáradság nélkül. — Ajánlja
zajtalan és könnyűjárású Singer-Central-Bobbín Karikaha-
jós-baltáros varrógépeit házi
és ipari célokra. Nagy rakítart tar arany- és
ezüst díszítványokból, me-
gajndékokkal, igen al-
kalmosak. Ugyesimér
különlegességek, szem-
űveg- és porcellánárak nagy választékban. Elvállalja toronyórák fel-
állítását és javítását, fa-
nemű tárgyak javítását továbbá házi villanycsengők felállítását és j-
viasát. Fali-,
étlő-, inga-, omega- és ütőszékák nagy rakitára. Európa összes gyá-
rainak varrógépeiből nagy rakítart tartok, s így a varrógépek legol-
csóbban nálam szerezhethők be. — Műhíms és aplikáció munkákat in-
gyen tanítom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA
órás, ékszerész és mechanikus
Jászberény, a Jászkerületi Nép-
bank épületében.